

v y š š í s ú d usnesenie rekurzného súdu zmenil tak, že rekurz exekúta proti usneseniu súdu prvej stolice odmietol. D ô v o d y :

Jak je vidno z exekučných spisů okresního soudu v U. exekuci povolující usnesení soudu první stolice bylo doručeno exekutu dne 23. února 1935. Proti tomuto usnesení podal exekut rekurs po plynutí osmidenní rekursní lhůty (§ 42 b) exek. z. a § 552 Osp.), totiž dne 9. března 1935. Poněvadž rekurs byl podán opožděně, nebylo lze rekurs meritorně vyříditi, nýbrž bylo povinností rekursního soudu rekurs jako opožděný odmítnouti. Při řešení této formální otázky jest bez významu okolnost, že předpisy § 12 vyrov. ř. jsou kogentní právní povahy, neboť může se k této překážce přihlížeti jen tehdy, jestliže se o ní dověděl rekursní soud z přípustného opravného prostředku (Sb. n. s. 14.014).

Čís. 14751.

Vydanie zabavených a do súdneho uschovania prevzatých hnutelností exekútovi v dôsledku exekútovho rozkladu avšak skôr, než usnesenie vyhovujúce rozkladu stalo sa pravoplatným, je porušením úradnej povinnosti v smysle § 1 zákona z 12. júla 1872 čís. 112 r. z.

(Rozh. z 2. XII. 1935, Co III 1/35.)

Okresný súd v P. usnesením zo dňa 11. marca 1932 povolil v prospech žalujúcej strany proti Eugenovi F. exekúciu zabavením a uschovaním hnutelností. Proti usneseniu, povoľujúcemu exekúciu, resp. proti jej výkonu, podal exekút rekurz, resp. rozklad, ktorému okresný súd usnesením zo dňa 9. apríla 1932 vyhovel, exekúciu a exekučné úkony medzitým vykonané zrušil (z dôvodu, že na návrh exekúta s účinkom od 16. marca 1932 započaté bolo vyrovnanie pokračovanie) a nevyčakvši pravoplatnosť svojho usnesenia zabavené veci vydal z úschovy exekútovi. Rekurzný súd usnesenie okresného súdu v P. zmenil (z dôvodu, že žalujúcej strane prislúchalo právo na zvláštne uspokojenie). Usnesenie rekurzného súdu došlo okresnému súdu v P. dňa 29. októbra 1932 a bolo doručené stranám dňa 31. októbra 1932. V exekúcii nebolo však pokračované, hoci právny zástupca žalujúcej strany opätne vzatie zabavených vecí do úschovy u súdu niekoľko ráz ústne súril. Exekút Eugen F. medzitým zabavené hnutelnosti rozpredal a pohľadávka žalujúcej strany stala sa tak nedobytnou. Syndikátnym sporom domáhala sa žalujúca strana náhrady škody, ktorú utrpela tým, že sa jej pohľadávka stala nedobytnou.

V r c h n ý s ú d žalobu zamietol. D ô v o d y : Podľa § 38 ex. zák. ak sa v dôsledku rozkladu zruší po prípade zmení pokračovanie alebo opatrenie výkonného orgánu, má rekurz, podaný exekventom proti takémuto súdnemu usneseniu, odkladný účinok natoľko, že vykonané exekučné úkony majú byť zachované s právnym účinkom závislým od vybavenia rekursu až do jeho meritórneho vybavenia. Ak teda okresný súd zabavené veci vydal zo súdnej úschovy exekútovi, nevyčakvši pravoplatnosti svojho usnesenia z 9. apríla 1932, konal proti zákonu a porušil

svoju úradnú povinnosť. Práve tak porušil okresný súd úradnú povinnosť, keď po vynesení usnesenia rekurzného súdu nenariadil z úradnej moci opätné prevedenie úschovy a to tým viac, lebo z intervencií právneho zástupcu žalujúcej strany bolo zjavné, že táto výkon úschovy súri. Nemožno prisvedčiť stanovisku žalovanej strany, že žalujúca strana zaviniла alebo spoluzaviniла nezákonný postup okresného súdu tým, že neuviedla u exekučnej žiadosti, že predmetom vykonateľnej pohľadávky je nájomné, s ktorým je spojené právo zvláštneho uspokojenia, nedotknuté vyrovnacím pokračovaním, lebo jednak mala byť táto okolnosť súdu zo spisov známou (§ 6 ex. zák. v znení § 34 zák. čl. LIV:1912 a zák. č. 130/1930 Sb. z. a n.), jednak porušenie úradnej povinnosti súdu nespochívá v tom, že vyniesol usnesenie z 9. apríla 1932, lež v tom, že dal toto usnesenie vykonať bez vyčkania jeho pravoplatnosti. Podľa § 1 zák. č. 112/1872 r. z. nestačí však k zisteniu syndikátneho nároku porušenie úradnej povinnosti samo o sebe, lež je nad to treba, aby strane vznikla škoda, ktorá je s porušením úradnej povinnosti v príčinnej súvislosti. Pri tom treba mať na zreteli pravidlo všeobecného súkromného práva, že aj ten, komu hrozí škoda, sám so svojej strany povinný je urobiť všetko možné, aby škodu zabránil, a má nárok na náhradu len, ak túto podmienku splnil. S tohoto hľadiska treba v súdenom prípade uvážiť, že žalujúcej strane bolo usnesením zo dňa 31. marca 1932 povolené len zabavenie a uschovanie, nebol jej však povolený predaj, lebo o povolenie predaju nežiadala. Žalujúca strana po vynesení usnesenia rekurzného súdu, ba dokonca už aj predtým, mohla navrhnúť povolenie predaju zabavených vecí. Tým by bola žalujúca strana docielila, že by exekučný súd po povolení predaju z úradnej moci v smysle § 22 čl. VI. zák. č. 23/1928 Sb. z. a n. ustanovil bol dražebný termín, na ktorom by sa bolo zistilo, či pôvodne zabavené veci sú v držbe exekúta alebo nie. Postupom tým bola by si žalujúca strana opatrla aj podklad pre nárok na povolenie exekúcie v smysle § 117 ex. zák. v tom prípade, keby bolo bývalo pri predajovom pokračovaní zistené, že pôvodne zabavené veci nie sú už v exekútovej držbe. Žalujúca strana však tento postup nezachovala a miesto toho sa spokojila len s ústnym súrením opätovného výkonu uschovania. Tým žalujúca strana jednak spôsobila, že jej exekučné záložné právo v smysle § 6 čl. VI. zák. č. 23/1928 Sb. z. a n. v znení § 3 zák. č. 1/1933 Sb. z. a n. vôbec zaniklo, jednak sa pozbavila možnosti bezpečného dôkazu o tom, že v dobe, keď jej exekučné záložné právo ešte trvalo, exekút odstránil zabavené veci a tak znemožnil uspokojenie jej vykonateľnej pohľadávky. Ponevác tedy žalujúca strana neučinila so svojej strany také opatrenia, ktoré boli spôsobilé, aby odvrátily škodu hroziacu jej v dôsledku nezákonného postupu súdu, a týmto svojím opominutím spôsobila aj zánik svojho exekučného záložného práva, nespoznal vrchný súd žalobný nárok dôvodným a žalobu zamietol.

N a j v y š š í s ú d žalobe čiastočne vyhovel a priznal žalujúcej strane nárok na náhradu škody vo výške, v ktorej ju zistil. D ô v o d y:

Správne je právne stanovisko vrchného súdu, že okresný súd v P. ako súd exekučný porušil svoju povinnosť v dvojakom smere: jednak tým, že nevyčkal pravoplatnosť svojho usnesenia zo dňa 9. apríla 1932 a že predmety u dlžníka Eugena F. zabavené a podľa návrhu exekventa pre-

vzaté do úschovy, dlžníkovi hneď vydal, lebo vydanie týchto predmetov bol exekučný súd podľa § 38 exek. zák. oprávnený vykonať len buďto so súhlasom veriteľa buďto na základe p r a v o p l a t n é h o usnesenia; jednak tým, že nič nezriadil, keď jeho vyššie uvedené usnesenie bolo na rekurz exekventa krajským súdom v B. zmenené a uložené okresnému súdu ďalšie riadne pokračovanie.

Ide tedy ďalej len o otázku, či je správne aj ďalšie právne stanovisko vrchného súdu, že nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi týmto porušením sudcovskej povinnosti a škodou žalujúcej strany.

V tomto smere sú závery odvolacieho súdu mylné.

Ak bolo povinnosťou okresného súdu, aby na základe zmeňujúceho usnesenia krajského súdu pokračoval a obnovil pôvodný stav, t. j. nariadil opätne vykonania úschovy, o čom samozrejme mala byť vymáhajúca strana vyrozumená, je za následky porušenia tejto povinnosti zodpovedný aj prípad, keby bola vymáhajúca strana na uvedený výkon zvlášť nenáliehala, hoci podľa zistení vrchného súdu je preukázaný opak. Tam, kde súd má konať z moci úradnej, nedostatkom zákroku strany nie je sanovaná nečinnosť súdu. Skutočnosť, že vymáhajúci veriteľ neučinil návrh na predaj, nemá právneho významu, pretože bol oprávnený vyčkať prevedenie sudcovských úkonov, potrebných po zmene exekúciu zrušujúceho usnesenia okersného súdu; skutočnosť tá nezbavuje sudcu zodpovednosti za nesprávny postup, a nemá tiež za následok, aby na žalujúcu stranu bola prevalená povinnosť dôkazu, že zabavené predmety boli ešte v držbe exekúta a nezakladá oprávnenosť námietky, že žalujúca strana mala vraj možnosť vydobýť svoju pohľadávku z iného majetku exekúta.

Žalujúca strana previedla exekúciu a zaistila si jej výkon prevedením úschovy, ktorú okresný súd neprávom zrušil; žalujúca strana opatrivši si náležité zabezpečenie uspokojenia svojej pohľadávky mala nárok, aby jej bola zachovaná táto zábezpeka a nebola povinná, aby podnikla nové neisté kroky, spojené s novými útratami, aby napravila chybu exekučného súdu.

Okresný súd, porušivši svoju povinnosť vydaním predmetov z úschovy, bol povinný, aby učinil potrebné kroky k obnoveniu pôvodného stavu, na ktorý žalujúca strana mala nárok, a jestliže tak neučinil, je žalovaná strana povinná dať náhradu za to, že žalujúcej strane bola odňatá možnosť uspokojenia jej pohľadávky z predmetov, ktoré boli pôvodné vzaté do úschovy.

• Čís. 14752.

Na náhradu škody, spôsobenej zabavením hnutelností v trestnom pokračovaní, ktoré bolo vykonané četníctvom, možno žalovať podľa zákona zo dňa 12. júla 1872 čís. 112 r. z. len vtedy, ak bolo zabavenie nariadené súdom a to písomne.

(Rozh. z 2. XII. 1935, Co III 2/35.)

Podľa prednesu žaloby kúpil žalobník pred Vianocemi r. 1930 väčšie množstvo vianočných stromčekov. Skoro potom započaté bolo oproti pre-